

NGUYỄN THANH BÌNH
(tuyển)

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

www.lib.hau.edu.vn - www.lib.hau.edu.vn - www.lib.hau.edu.vn - www.lib.hau.edu.vn

www.lib.hau.edu.vn - www.lib.hau.edu.vn - www.lib.hau.edu.vn - www.lib.hau.edu.vn - www.lib.hau.edu.vn

Lời dẫn

NGUYỄN THANH BÌNH

Kương tới kỉ niệm 1.000 năm Thăng Long - Hà Nội, ngay từ mùa thu năm 2003, chúng tôi đã tổ chức tuyển chọn và xuất bản tập sách *Hà Nội 36 góc nhìn*. Khi đó, tôi và họa sĩ Trần Đại Thắng ngỏ ý mời nhà văn Hồ Anh Thái viết lời giới thiệu. Sau một hồi đắn đo, cuối cùng nhà văn nhận lời. Và vào một buổi tối, anh gửi qua email cho tôi lời "Tựa". Xin được dẫn lại nguyên văn những dòng anh viết:

Hà Nội 36 góc nhìn. Cái tên sách gợi nhớ một thành ngữ cũng là tên của một cuốn sách khác, Hà Nội 36 phố phường. Con số 36 không đơn thuần mang về chính xác số học. Có bao nhiêu Hà Nội, có bấy nhiêu góc nhìn. Có bao nhiêu người Việt Nam, có bao nhiêu bạn bè Việt Nam, có bấy nhiêu góc nhìn. Và cả bao nhiêu người bên này phía khác nữa... Tất nhiên thôi. Khác về hoàn

cảnh, khác về vị trí, khác về thế đứng là góc nhìn đã khác.

Thế vậy, cuốn sách như là một lần gặp mặt, một lần hợp lại của những góc nhìn. Các văn nghệ sĩ, các nhà khoa học, các nhà báo, các nghệ nhân... với cả những người của những nghề khuất chìm không vang danh. Cuộc tập hợp giống như giải đất phù sa ven sông Hồng đã một ngàn năm là nơi quần cư của những con người đến từ mọi miền. Tinh hoa mọi miền đem cả về đây, hòa hợp với giá trị tự thân của Hà Nội, lâu dần cái thứ gì cao nhã, hào hoa tinh tế đều được mặc nhiên xem như là chất Hà Nội. Chính xác hay chưa, thỏa đáng hay chưa, cũng chẳng cần rạch ròi làm gì. Gương mặt đất nước chắc hẳn vẫn cần được nhận vào, được thu nạp từ khắp nơi để mà tô điểm như vậy.

Quá trình đô thị hóa trên toàn cầu và sự vận động của cả hành tinh hình như đã thay đổi những khái niệm cố hữu về các đô thị: Paris, London, New York... của ngày hôm nay không hẳn còn nguyên vẹn khái niệm nơi hoa lệ, cũng đã nhạt dần cái khuôn mẫu là chốn phong nhã hào hoa. Đã mang thêm những nét hối hả xô bồ của thời hiện đại, nét tự tin quyết liệt ở nơi tâm điểm mọi vòng xoáy. Đã rõ hơn đây là nơi lý tưởng của người tứ xứ hay là dân tứ chiếng, của thứ văn hóa làng toàn cầu. Nhưng dù khái niệm có thay đổi, gương mặt đô thị có khác đi, thì đó vẫn mãi là chốn quần cư của mọi điều, hài hòa hoặc trái ngược. Bên ngoài, ta vẫn thấy những danh xưng kiêu hãnh: người Paris, người New York. Trên đất này, vẫn những tiếng Người Hà Nội làm rung động bất cứ một người Việt nào, ở bất cứ vùng đất nào, nếu vẫn còn hướng về phía Bắc như là nơi cội nguồn.

Hình như những người làm sách này vẫn còn để ngỏ

khả năng cho những tuyến tập liếp theo, vẫn mở ngõ những góc nhìn khác sẽ có dịp được đem ra soi chiếu. Hình như vẫn còn ý tưởng bổ sung 36 bức tranh, 36 tấm ảnh, 36 bài ca về Hà Nội. Hy vọng là độc giả lật xong trang cuối của tập sách này vẫn còn mong chờ một tập nữa - Hà Nội 36 + 1 góc nhìn.

Tôi rất tâm đắc với nhà văn Hồ Anh Thái, dù anh chưa đọc bản thảo đầy đủ lấy một lần, nhưng bằng một cảm giác thật đặc biệt, anh đã bắt trúng mạch của cuốn sách, mà chỉ cần dùng đến 517 chữ. Tôi thấy thú vị với điều anh viết giống tôi đã nghĩ, trước một sự vật, hiện tượng bao giờ cũng có những góc nhìn khác nhau. Góc nhìn do tâm thế ta mà có. Thậm chí, người ta đứng cùng một chỗ nhưng chỉ cần xoay gót chân, hay đảo mắt nhìn là góc nhìn đã khác. Sự phong phú này khiến cho cuộc sống đỡ tẻ nhạt và trở nên thú vị; có thể cũng vì sự phong phú quá đậm thành phức tạp. Trong phần cuối lời tựa ấy nhà văn Hồ Anh Thái chuyển tải nguyên vẹn ý của chúng tôi muốn gặp lại bạn đọc trong một cuốn sách tiếp sau, mà lúc ấy, anh bảo đó sẽ là cuốn *Hà Nội 36 + 1 góc nhìn*. Khi in sách, chúng tôi đã bỏ số "1" sau dấu "+" ấy đi.

Và bây giờ, cuốn sách thứ hai: *Hà Nội 36+ góc nhìn* đã có trên tay bạn. Có lẽ tôi nên dừng lại để mời bạn đọc khám phá và cảm nhận những góc nhìn Hà Nội.

N.T.B

GHI CHÚ
LẦN TÁI BẢN

Nhân dịp Thủ đô Hà Nội và cả nước chào đón Đại lễ kỷ niệm 1.000 năm Thăng Long - Hà Nội, NXB Thanh Niên tái bản lần thứ nhất cuốn *Hà Nội 36+ góc nhìn*. So với bản in lần đầu tiên, cuốn sách có một vài thay đổi về cách sắp xếp, bổ sung bài mới và lược bớt phần Phụ lục.

ký ức PHỐ

Mỗi người đều có những dấu ấn đậm nhạt khác nhau về Hà Nội. Người nhớ miếng ngon, người yêu gương mặt con người; người lẩn tìm về những dấu cũ, ghé xưa của đất kinh kỳ...

Giờ đây, tất cả những "linh hồn phố" hoặc đã biến đổi, hoặc vĩnh viễn nằm lại trong ký vãng. Rất có thể nhiều người không hình dung ra nổi khung cảnh Hà Nội xưa nữa. Và người cầm bút thuộc nhiều thế hệ với những trang viết của mình đã níu ta ngược bước trong một chuyến du hành trở về với phố phường Hà Nội thâm nghiêm cổ kính. Họ đã xóa tan lớp bụi thời gian, bắc cầu nối quá khứ và hiện tại để neo giữ dáng hình đất Thăng Long thưở nghìn xưa.

Cùng sống với những ký ức của họ và ta sẽ thấy một Hà Nội cổ tích đang lần lượt hiện về...

www.lib.hau.edu.vn - www.lib.hau.edu.vn - www.lib.hau.edu.vn - www.lib.hau.edu.vn - www.lib.hau.edu.vn

Có chàng Tư Mã tương tư phố...

THU PHONG

*Chợt như phố kia không người
Còn lại tôi bước hoài...*

1.

Có một người đã từng "bước hoài" như vậy trên 36 phố phường của Hà Nội, đã im lặng ngắm nhìn, suy tư và vẽ... Như câu chuyện về chàng Tư Mã áo xanh nghìn năm thương nhớ hình bóng kinh thành, ông - họa sĩ Bùi Xuân Phái, trong suốt cuộc đời mình đã trở thành một người tình - kẻ tương tư "Phố". Bằng những dự cảm mang đậm chất bản năng của người nghệ sĩ, ông dường như đã nhìn thấy trước thời khắc tàn phai của những hình hài phố cổ và bằng những âu lo, thôi thúc của một kẻ tương tư cùng tài năng của người họa sĩ, ông đã lưu

